

Kommunstyrelsen

2023-11-14

Dnr KS 2023-815

Länsstyrelsen Östergötland
Att: Jenny Gleisner
581 86 Linköping

Yttrande över - Remiss - Jämställdhetsstrategi 2023

Länsstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en ny jämställdhetsstrategi för länet för 2024–2027 och Länsstyrelsen har gett Linköpings kommun möjlighet att yttra sig över förslaget. Länsstrategin ska bidra till de jämställdhetspolitiska målen och bör enligt uppdraget fokusera på ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap. Strategin innehåller sammanlagt tre regionala fokusområden; en jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, vilka också är tre av de fem nationella jämställdhetspolitiska delmålen.

I följebrevet till strategin ombeds respektive remissorgan skicka in synpunkter på strategin och dess innehåll generellt men även gärna svar på nedanstående frågor:

- Hur ser du på strategins prioriteringar?
- Hur kan vi utveckla ett attraktivt anslutningsförfarande för din organisation?
- Vilken form av stöd bör Länsstyrelsen erbjuda anslutna organisationer, vad skulle din organisation behöva?

Övergripande yttranden

Linköpings kommun delar bilden av följande beskrivning som finns i strategin:

För att jämställdhetsintegreringen ska bli framgångsrik behövs både kunskap om jämställdhet och om ojämställdhetsproblem. Ett systematiskt jämställdhetsarbete bidrar till att synliggöra och analysera ojämställdhet samt skapa förändring som kan leda till ett mer jämställt samhälle.

Ett önskemål från Linköpings kommun är att redan i strategin förtydliga vilka ojämställdhetsproblem som finns i länet och som länets aktörer behöver möta under perioden 2024-2027. Till exempel beskrivs avsaknaden av ett jämställdhetsperspektiv kopplat till civil beredskap drabba både kvinnor och

män, men på olika sätt. Linköpings kommun föreslår att det i den utsträckning som det finns kunskaper om hur ett bristande jämställdhetsperspektiv drabbar kvinnor och män olika också beskrivs konkret i strategin för att den ska bli lättare att tillämpa. Annars är risken att utbildningsinsatser inte kommer att prioriteras eller ha effekt.

Strategins prioriteringar

Jämställdhetsstrategin beskriver på ett bra sätt flera jämställdhetsutmaningar som också är områden som Linköpings kommun jobbar med och som finns identifierade i Linköpings kommuns jämställdhetsbokslut.

Gällande prioriteringen ekonomisk jämställdhet instämmer Linköpings kommun i problembilden och ser positivt på att även skillnader i kapitalinkomster och finansiering inom näringslivet synliggörs, vilket är betydande orsaker till ekonomisk ojämställdhet.

I regleringsbrevet beskrivs att strategin bör inkludera tre fokusområden (ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap), vilket beskrivs i strategin under rubriken "Länsstyrelsens uppdrag". Under rubriken "Strategins fokusområden" beskrivs de valda regionala fokusområdena; en jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. I strategins text innefattas området "Främja jämställt ledarskap, inflytande och ansvar". Ledarskapets betydelse betonas under rubriken "jämställdhetsintegrering, men det skulle kunna tydliggöras även i samband med att fokusområdena motiveras under rubriken "regionala fokusområden" varför detta område är med och varför man valt att prioritera det i denna strategi.

I regleringsbrevet står att strategierna särskilt bör fokusera på utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. I strategin beskrivs hur diskriminering på arbetsmarknaden kan ta sig uttryck för utrikes födda kvinnor. Där beskrivs också att utrikes födda kvinnor inte är en homogen grupp. Linköpings kommun delar den bilden. Statistiken visar att utmaningarna när det gäller sysselsättning och arbetskraftsdeltagande är som störst inom specifikt gruppen utomeuropeiskt födda kvinnor, som dessutom börjar såväl arbeta som studera senare än andra grupper. Här spelar även andra faktorer som utbildningsnivå och språkkunskaper stor roll. För att säkerställa att relevanta insatser riktas mot rätt målgrupp bör detta tydligare avspeglas i effektkedjan.

Ett möjligt förtydligande i effektkedjans problemområde "Utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden tar för lång tid." skulle kunna vara att i beskriven insats peka på vikten av språkutvecklande arbetssätt där möjlighet till språkutveckling på arbetsplatsen finns.

Linköpings kommun delar bilden av att utbildningsnivå, språkkunskaper och diskriminering är några av de orsaker som försvårar utrikesfödda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Rubriksättningen "Motverka diskriminering i arbetslivet och på arbetsmarknaden" skulle dock kunna anses något missvisande eftersom texten under rubriken målar en betydligt bredare bild av problematiken än endast diskriminering. Den är också något missvisande i förhållande till de fokusområden som definieras i början av rapporten där temat formuleras som "utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden".

Angående målområdet "mäns våld mot kvinnor ska upphöra" reflekterar Linköpings kommun över vilken praktisk betydelse det får att hänvisa till en strategi som redan existerar. Om det finns en ambition av att kunskapen och arbetet med den existerande strategin ska höjas i och med detta så skulle det kunna skrivas ut. Ett annat alternativ skulle kunna vara att lyfta fram några av åtgärderna från befintlig strategi för att höja status på dem, kanske tillsammans med åtgärd för det glapp som beskrivs i löptext "Ett problem som särskilt identifierats är dock att flera av länets kommuner saknar handlingsplaner för sitt förebyggande arbete med hedersrelaterat våld och förtryck samt med prostitution och människohandel". För enhetlighetens skull skulle sida 14 kunna göras om till löptext.

I stycket om mäns våld mot kvinnor anser Linköpings kommun också att det kan finnas anledning att särskilt nämna gruppen HBTQI+-personer. Vi anser också att det är viktigt att specificera att begreppet mäns våld mot kvinnor inkluderar allt relationsbaserat våld, oavsett kön på förövare men också oavsett kön på offret.

Anslutningsförfarande

Vi har inga medskick gällande anslutningsförfarandet.

Stöd från Länsstyrelsen

Jämställdhetsproblem är ofta problem också kopplat till andra frågor. Linköpings kommun erfar att kunskapen om vad som utgör jämställdhetsproblem i kommunens verksamheter behöver utvecklas, för att på ett bättre sätt kunna bedriva ett effektivt jämställdhetsarbete. I detta arbete kan Länsstyrelsen fylla en viktig funktion. Erfarenheten visar att utvecklingsarbete inom jämställdhet är lättast att prioritera när det tydligt kan kopplas till kommunens olika kärnuppdrag och/eller bidrar till att svara på frågor om orsaker och lösningar kopplat till mål satta i verksamheten. Länsstyrelsen samordnar flera regionala utvecklingsfrågor med kopplingar till uppdrag hos länets kommuner. Utan att frånta jämställdhetsfrågorna sin legitimitet i sin egen rätt så är ett önskemål från Linköpings kommun att de

jämställdhetsfrågor som också kan kopplas till kommunala kärnuppdrag och utmaningar formulerade i kommunala mål också hanteras i de av Länsstyrelsens samordningsprocesser som berör de frågorna.

Övriga synpunkter

I strategins inledning definieras att jämställdhet handlar om att flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Formuleringen "flickor och pojkar, kvinnor och män" återfinns också i de nationella jämställdhetspolitiska målen. Att den nationella jämställdhetspolitiken är formulerad utifrån en tvåkönsmodell, som kan utesluta personer som varken identifierar sig som män eller kvinnor beskrivs också under rubriken "intersektionalitet - hur flera faktorer påverkar varandra". Strategin beskriver vidare hur könsuppdelad statistik, kartläggningar och jämställdhetsanalyser i det praktiska arbetet utgör en författningsstyrd förutsättning för att synliggöra ojämställdhet och bedriva ett effektivt förändringsarbete. Här skulle strategin kunna vara tydligare hur den förhåller sig till transerfarenheter och erfarenheter från icke-binära som riskerar att inte fångas upp i statistik, kartläggningar och analyser om utgångspunkten är jämställdhetsarbete utifrån en tvåkönsmodell. Strategin kan också tydligare motivera ett sådant förhållningssätt.

Under samma rubrik på sidan 4 i strategin beskrivs könsskillnader som "Att en person är man, kvinna eller icke-binär". Strategin skulle kunna tydliggöra vad som avses med kön (juridiskt, biologiskt, upplevt, socialt) och huruvida kön innefattar icke-binära.

För Linköpings kommun

Kristina Edlund
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till: beredande nämnd